

Suvestinė redakcija nuo 1996-08-01 iki 1998-06-30

Įstatymas paskelbtas: Žin. 1995, Nr. [55-1351](#), i. k. 0951010ISTA000I-938

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
UŽSIENIO KAPITALO INVESTICIJŲ LIETUVOS RESPUBLIKOJE
Į S T A T Y M A S**

1995 m. birželio 13 d. Nr. I-938
Vilnius

**I SKIRSNIS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

Šis įstatymas nustato Lietuvos Respublikos juridinių bei fizinių asmenų ir užsienio valstybių investavimo subjektų santykius, atsirandančius investuojant užsienio kilmės kapitalą Lietuvos Respublikoje šio įstatymo nustatytais investavimo formomis, santykius tarp valstybės ir užsienio investuotojų, taip pat užsienio kilmės kapitalo investicijas per visą jų buvimo laiką.

Šis įstatymas nenustato ir nereguliuoja užsienio arba kartu su užsienio kapitalu komercinio banko steigimo bei veiklos. Užsienio arba kartu su užsienio kapitalu komercinio banko steigimo ir veiklos tvarką nustato Lietuvos Respublikos komercinių bankų įstatymas.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [I-1481](#), 1996-07-11, Žin., 1996, Nr. 71-1714 (1996-07-26), i. k. 0961010ISTA00I-1481

2 straipsnis. Sąvokų apibrėžimai

Šiame įstatyme vartojamos sąvokos:

užsienio valstybių įmonės –tai turinčios ir neturinčios juridinio asmens teisių įmonės, susivienijimai, asociacijos ir kitokios organizacijos, kurios yra įsteigtos ar kitokiu būdu organizuotos bei registruotos pagal užsienio valstybės įstatymus ir kurių buveinė yra užsienio valstybėje;

investavimo subjektai – investuojantys Lietuvos Respublikoje užsienio kilmės kapitalą užsienio valstybių įmonės, ne Lietuvos piliečiai arba nuolat užsienyje gyvenantys asmenys be pilietybės (apatridai), kurių kapitalas investavimo metu yra užsienio kilmės;

užsienio kilmės kapitalas – investavimo subjektui nuosavybės teise priklausantis kapitalas, kuris buvo sukurtas arba kitaip teisėtai įgytas ne Lietuvos Respublikos teritorijoje ir ne Lietuvos juridinių ar fizinių asmenų, taip pat reinvesticija. Tai gali būti:

1) piniginės lėšos laisvai konvertuojama valiuta arba Lietuvos nacionaline valiuta;

2) įvertintas laisvai konvertuojama arba Lietuvos nacionaline valiuta įstatiniam kapitalui suformuoti ar padidinti:

a) kilnojamasis ir nekilnojamasis turtas;

b) intelektinė ir pramoninė nuosavybė;

užsienio kilmės kapitalo investavimas – investavimo subjekto teisėti veiksmai, kurių metu užsienio kilmės kapitalas įdedamas į įmones Lietuvos Respublikoje;

užsienio kilmės kapitalo investavimo sritys – visos ūkinės- komercinės veiklos sritys, išskyrus Lietuvos Respublikos įmonių įstatymo ir šio įstatymo nustatytas draudžiamas ir ribojamas bei licencijuojamas veiklos sritis;

užsienio investuotojas – investavimo subjektas, kuris Lietuvos Respublikos įmonių rūšių įstatymų nustatyta tvarka investavo arba pradėjo investuoti užsienio kilmės kapitalą Lietuvos Respublikoje;

užsienio kilmės kapitalo investicijos – užsienio investuotojams priklausantis užsienio kilmės kapitalas, investuotas Lietuvos Respublikoje;

įmonė – ūkinis vienetas, veikiantis pagal Lietuvos Respublikos įmonių ir įmonių rūšių įstatymus, į kurį investuotas užsienio kilmės kapitalas;

investicinis ginčas – kiekvienas su užsienio investicija susijęs teisinio pobūdžio ginčas tarp užsienio investuotojo (investuotojų) ir Lietuvos Respublikos.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [I-1481](#), 1996-07-11, Žin., 1996, Nr. 71-1714 (1996-07-26), i. k. 0961010ISTA00I-1481

II SKIRSNIS

UŽSIENIO KILMĖS KAPITALO INVESTAVIMAS

3 straipsnis. Teisė investuoti užsienio kilmės kapitalą Lietuvos Respublikoje

Užsienio valstybių investavimo subjektai turi teisę investuoti užsienio kilmės kapitalą Lietuvos Respublikoje šio įstatymo nustatytais formomis.

Užsienio kilmės kapitalo investavimo tvarką ir sąlygas nustato šis ir kiti Lietuvos Respublikos įstatymai arba tarptautinės sutartys, kurios galioja Lietuvos Respublikoje.

Dokumentus, kurie patvirtintų užsienio kilmės kapitalo kilmę, nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė.

Valstybės institucijos ir pareigūnai neturi teisės uždrausti arba riboti užsienio kilmės kapitalo investavimą, jeigu užsienio kilmės kapitalas investuojamas laikantis Lietuvos Respublikos įstatymų.

Užsienio investuotojas investicijos buvimo Lietuvos Respublikoje metu naudojasi tomis pačiomis ūkinės-komercinės veiklos reglamentavimo teisėmis ir turi tokias pat pareigas kaip ir Lietuvos Respublikos juridiniai ir fiziniai asmenys.

4 straipsnis. Užsienio kilmės kapitalo investavimo formos

Investavimo subjektai turi teisę investuoti užsienio kilmės kapitalą Lietuvos Respublikoje šiomis formomis:

- 1) steigdami įmonę;
- 2) įsigydami veikiančių įmonių akcijų arba įmonės įstatinio (nuosavo) kapitalo dalį.

Užsienio investuotojas turi teisę visiškai apmokėtas akcijas parduoti, dovanoti, įkeisti arba kitaip disponuoti jomis Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

5 straipsnis. Įmonių steigimas

Užsienio valstybių įmonės turi teisę steigti Lietuvos Respublikoje dukterines įmones arba tapti jų valdytojais, atidaryti atstovybes, kurios nėra juridiniai asmenys ir negali užsiimti ūkine-komercine veikla.

Įmonių ir užsienio valstybių įmonių atstovybių steigimo, veiklos ir likvidavimo tvarką bei juridinį statusą nustato Lietuvos Respublikos įmonių įstatymas, atitinkami įmonių rūšių įstatymai ir kiti įmonių veiklą reguliuojantys įstatymai.

Įmonės ir užsienio valstybių įmonių atstovybės registruojamos Lietuvos Respublikos įmonių rejestro įstatymo nustatyta tvarka.

6 straipsnis. Įmonės kapitalo formavimas

Įmonės įstatinis (nuosavas) kapitalas gali būti formuojamas iš piniginių lėšų arba nepiginių (turtinių) įnašų, taip pat iš pramoninės ir kitos intelektinės nuosavybės.

Užsienio investuotojai piniginių įnašų į formuojamą įmonės įstatinį (nuosavą) kapitalą turi įnešti laisvai konvertuojama arba Lietuvos nacionaline valiuta.

Užsienio investuotojų įnašai kilnojamuoju arba nekilnojamuoju turtu, pramonine ir kita intelektine nuosavybe įvertinami laisvai konvertuojama arba Lietuvos nacionaline valiuta šalių susitarimu.

Užsienio investuotojų įnašų vertė, išreikšta laisvai konvertuojama valiuta, perskaičiuojama į Lietuvos nacionalinę valiutą pagal įmonės steigimo dokumentų pasirašymo dieną Lietuvos banko skelbiamą oficialų lito kursą užsienio valiutos atžvilgiu.

7 straipsnis. Garantijos užsienio investuotojams

Užsienio investicijas, investuotojų pelną, pajamas, dividendus, teises ir teisėtus interesus Lietuvos Respublikoje gina Lietuvos įstatymai. Užsienio investicijoms laisvosiose ekonominėse zonose taikoma investicijų apsauga, valstybės garantijos ir muitų, mokesčių lengvatos, numatytos Lietuvos Respublikos laisvųjų ekonominių zonų pagrindų įstatyme.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [I-1269](#), 1996-04-02, Žin., 1996, Nr. 35-872 (1996-04-19), i. k. 0961010ISTA00I-1269

Turto atlygintinis paėmimas galimas tik Lietuvos Respublikos įstatymuose nustatytais atvejais ir tvarka, tik visuomenės poreikiams ir tik kompensuojant investuotojui (investuotojams) atlygintinai paimto turto rinkos vertę.

Kompensacijos už turto atlygintinį paėmimą dydis turi atitikti nusavinto turto rinkos vertę, buvusią prieš pat atlygintinį turto paėmimą arba prieš viešą paskelbimą apie jį, atsižvelgiant į tai, kas pirmiau įvyksta. Į kompensaciją įskaičiuojamos palūkanos nuo atlygintinio turto paėmimo paskelbimo dienos iki kompensacijos išmokėjimo dienos, apskaičiuotos pagal atitinkamos valiutos kursą Londono tarpbankinėje rinkoje (LIBOR).

Kompensacija turi būti išmokama ne vėliau kaip per tris mėnesius nuo atlygintinio turto paėmimo paskelbimo dienos laisvai konvertuojama valiuta arba Lietuvos nacionaline valiuta, jeigu investuotojas sutinka. Investuotojo (investuotojų) pageidavimu kompensacija be apribojimų pervedama į užsienį.

Valstybės valdžios ar valdymo institucijos ir pareigūnai neturi teisės trukdyti užsienio investuotojams valdyti jiems nuosavybės teise priklausančią turtą, juo naudotis arba disponuoti, išskyrus kai yra pažeidžiami Lietuvos Respublikos įstatymai.

Ginčus dėl užsienio investuotojo (investuotojų) teisių ir teisėtų interesų pažeidimo nagrinėja šalių susitarimu Lietuvos Respublikos teismai, tarptautiniai arbitražai arba kitos institucijos.

Užsienio investuotojas (investuotojai) investicinių ginčų atvejais turi teisę tiesiogiai kreiptis į Tarptautinį investicinių ginčų sprendimo centrą, remdamiesi 1965 m. kovo 18 d. Vašingtone priimtos konvencijos „Dėl investicinių ginčų tarp atskirų valstybių ir kitų valstybių piliečių sprendimo“ normomis.

III SKIRSNIS KAPITALO INVESTAVIMO SRITYS

8 straipsnis. Kapitalo investavimo sritys, kuriose užsienio kilmės kapitalo investicija neleidžiama

Užsienio kilmės kapitalo investicijos leidžiamos visose ūkinės-komercinės veiklos srityse, išskyrus:

- 1) valstybės saugumo ir gynybos užtikrinimo;
- 2) narkotinių medžiagų, ne vaistinės paskirties stipriai veikiančių ir nuodingųjų medžiagų gamybos ar pardavimo;
- 3) kultūrų, kuriose yra narkotinių, stipriai veikiančių ir nuodingųjų medžiagų, auginimo, perdirbimo, pardavimo;
- 4) loterijų organizavimo.

9 straipsnis. Licencijuojama veikla

Licencijuojamai veiklai, nustatytai Lietuvos Respublikos įmonių įstatyme, turi būti gauta Lietuvos Respublikos Vyriausybės arba jos pavedimu kitos įgaliotos institucijos išduota licencija, leidimas.

IV SKIRSNIS ĮMONIŲ VEIKLA

10 straipsnis. Įmonių teisė naudotis žemės sklypu bei kitu nekilnojamuoju turtu

Įmonės turi teisę turėti nuosavybe, išsinuomoti arba kitaip naudoti savo veiklai nekilnojamąjį turtą, taip pat išsinuomoti žemės sklypus pagal Lietuvos Respublikos įstatymus.

Valstybės nuosavybe esantys žemės sklypai įmonei gali būti išnuomoti iki devyniasdešimt devynerių metų. Žemės sklypo nuomos pratęsimo pirmumo teise sąlygas ir tvarką nustato Lietuvos Respublikos žemės nuomos įstatymas.

Privačios žemės sklypai nuomojami šalių susitarimu.

11 straipsnis. Valstybės institucijų ir pareigūnų, atliekančių kontrolės veiksmus, atsakomybė

Kontroliuojanti institucija privalo garantuoti tikrinamų įmonių komercines paslaptis. Komercinės paslapties turinį nustato įstatymas.

Pareigūnai, paskleidę tikrinimo metu sužinotas įmonės komercines paslaptis, atsako įstatymų nustatyta tvarka.

Žalą, padarytą įmonei neteisėtais valstybės institucijų arba jų pareigūnų veiksmais, visiškai atlygina ją padariusi valstybės institucija.

Žala visiškai atlyginama iš valstybės biudžeto, jeigu tikrinimą atlikusi institucija įrodo, kad jos turimų lėšų nepakanka atlyginti įmonei padarytą žalą. Žalos atlyginimo iš valstybės biudžeto sąlygas ir tvarką nustato įstatymas.

12 straipsnis. Įmonių apmokestinimas

Įmonių apmokestinimo sąlygos negali būti blogesnės, negu taikomos Lietuvos juridiniams ir fiziniams asmenims.

Jeigu įmonė buvo įsteigta (registruota) arba buvo investuotas užsienio kapitalas iki 1993 m. gruodžio 31 d., tai jos pelno (pajamų) dalis (proporcinga užsienio investicijos daliai įmonės įstatiniame (nuosavame) kapitale), tenkanti šiai užsienio investicijai ir nepanaudota darbo užmokesčiui, taip pat reinvestuota įmonėje, penkerius metus nuo įplaukų gavimo dienos apmokestinama 70 procentų mažesniu pelno (pajamų) mokesčiu. Šiam terminui pasibaigus, užsienio investicijai tenkanti pelno (pajamų) dalis trejus metus apmokestinama 50 procentų mažesniu pelno (pajamų) mokesčiu.

Jei įmonė buvo įsteigta (registruota) arba buvo investuotas užsienio kapitalas nuo 1994 m. sausio 1 d. iki šio įstatymo įsigaliojimo dienos, tai pelno (pajamų) dalis, tenkanti užsienio investicijai, šešerius metus apmokestinama 50 procentų mažesniu pelno (pajamų) mokesčiu.

13 straipsnis. Įmonių mokesčių lengvatos

Jeigu įmonėje užsienio investuotojo (investuotojų) užsienio kapitalo investicija yra pasiekusi du milijonus JAV dolerių, tai ši įmonė trejus metus nemoka pelno (pajamų) mokesčio. Kitus trejus metus ši įmonė moka 50 procentų mažesnę pelno (pajamų) mokestį.

Įmonės pelno (pajamų) mokesčio nemoka nuo apyskaitinio ketvirčio, kurį pradėtas gauti pelnas (pajamos), pradžios.

Šiame straipsnyje numatytos mokesčių lengvatos netaikomos įmonėms, kurios verčiasi didmenine, mažmenine naftos produktų prekyba, jeigu jų pajamos iš prekybos šiais produktais sudaro daugiau kaip 30 procentų jų realizacinių pajamų.

Kitos mokesčių lengvatos taikomos remiantis Lietuvos Respublikos įstatymais.

Straipsnio pakeitimai:

14 straipsnis. Muitų lengvatos

Užsienio investuotojų įnašai į formuojamą arba didinamą įmonės įstatinį (nuosavą) kapitalą naudojami kaip ilgalaikis turtas, įvežami be maito mokesčių.

Jeigu įmonė likviduojama steigėjo, akcininkų arba pajininkų sprendimu, užsienio investuotojams priklausantis turtas arba jo dalis, atitinkanti užsienio kapitalo investicijos dydį, išvežama be maito mokesčių.

15 straipsnis. Nuosavybės teisės į teisėtai gauta pelną, pajamas arba dividendus įgijimas

Teisėtai gautas pelnas, pajamos arba dividendai nuosavybės teise priklauso užsienio investuotojams.

Užsienio investuotojai turi teisę jiems nuosavybės teise priklausančius pelną, pajamas arba dividendus, sumokėję mokesčius, pervesti į užsienį be apribojimų. Pervedimas atliekamas pagal pervedimo dieną Lietuvos banko skelbiamą oficialų lito kursą užsienio valiutos atžvilgiu.

Užsienio investuotojų dividendai už akcijas negali būti apmokestinami, jeigu tai netaikoma Lietuvos Respublikos juridiniams ir fiziniams asmenims.

Užsienio investuotojai taip pat gali savo pelną, pajamas arba dividendus išvežti vidaus rinkoje nupirktų prekių bei paslaugų forma arba reinvestuoti į Lietuvos Respublikos ūkį.

V SKIRSNIS TARPTAUTINĖS SUTARTYS

16 straipsnis. Įstatymas ir tarptautinės sutartys

Jeigu tarptautinė sutartis nustato kitokias užsienio kapitalo investavimo arba investicijos buvimo sąlygas negu šis įstatymas, tai taikomos tarptautinės sutarties normos.

VI SKIRSNIS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

17 straipsnis. Užsienio kilmės kapitalo investavimo ir investicijų buvimo sąlygos pasikeitus įstatymams

Užsienio valstybių įmonių filialai, įsteigti ir įregistruoti iki šio įstatymo įsigaliojimo dienos, turi per 9 mėnesius nuo šio įstatymo įsigaliojimo dienos steigėjo sprendimu pertvarkyti savo veiklą pagal Lietuvos Respublikos acinių bendrovių įstatymą ir įsiregistruoti Lietuvos Respublikos įmonių rejestro nustatyta tvarka.

Akcinės ar uždarnosios akcinės bendrovės, kuriose užsienio investuotojai įsigijo bent vieną akciją iki šio įstatymo įsigaliojimo dienos, turi per 6 mėnesius nuo šio įstatymo įsigaliojimo dienos pakeisti rejestro tvarkytoją Lietuvos Respublikos vyriausiojo rejestro tvarkytojo nustatyta tvarka.

Jeigu užsienio valstybių įmonių filialai nepertvarko savo veiklos per šio straipsnio pirmojoje dalyje nustatytus terminus, jiems taikomos sankcijos, nustatytos Lietuvos Respublikos įstatyme „Dėl atsakomybės už Lietuvos Respublikos acinių bendrovių įstatymo 50 straipsnio pirmosios ir trečiosios dalių pažeidimus“ (Žin., 1995, Nr. [59-1474](#)) Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [I-1481](#), 1996-07-11, Žin., 1996, Nr. 71-1714 (1996-07-26), i. k. 0961010ISTA00I-1481

18 straipsnis. Kitų įstatymų, reglamentuojančių užsienio kapitalo investicijas, pripažinimas netekusiais galios

Pripažinti netekusiais galios:

Užsienio investicijų Lietuvos Respublikoje įstatymą, 1990 m. gruodžio 29 d. Nr. I-905 (Žin., 1991, Nr. [2-38](#)), Lietuvos Respublikos įstatymą „Dėl Užsienio investicijų Lietuvos Respublikoje įstatymo pakeitimo ir papildymo“, 1992 m. vasario 11 d. Nr. I-2302 (Žin., 1992, Nr. [7-152](#)) ir Lietuvos Respublikos užsienio investicijoms draudžiamų ir ribojamų veiklos sričių įstatymą, 1991 m. gegužės 2 d. Nr. I-1276 (Žin., 1991, Nr. [14-361](#)).

19 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Įmonės, kurios naudojosi Užsienio kapitalo investicijų Lietuvos Respublikoje įstatymo (Žin., 1995, Nr. [55-1351](#); 1996, Nr. [35-872](#)) 13 straipsnyje nustatyta mokesčių lengvata, po šio įstatymo (1996 m. liepos 11 d. Nr. I-1481) įsigaliojimo naudojasi šio įstatymo nustatytais lengvatomis.

Šis įstatymas įsigalioja nuo 1995 m. rugpjūčio 1 dienos.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [I-1481](#), 1996-07-11, Žin., 1996, Nr. 71-1714 (1996-07-26), i. k. 0961010ISTA00I-1481

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTAS

ALGIRDAS BRAZAUSKAS

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [I-1269](#), 1996-04-02, Žin., 1996, Nr. 35-872 (1996-04-19), i. k. 0961010ISTA00I-1269

Lietuvos Respublikos užsienio kapitalo investicijų Lietuvos Respublikoje įstatymo 7 straipsnio papildymo įstatymas

2.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [I-1481](#), 1996-07-11, Žin., 1996, Nr. 71-1714 (1996-07-26), i. k. 0961010ISTA00I-1481

Lietuvos Respublikos užsienio kapitalo investicijų Lietuvos Respublikoje įstatymo 1, 2, 13, 17, 19 straipsnių papildymo ir pakeitimo įstatymas